

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ

про результати відвідування

**Відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового
проживання комунальної установи «Територіальний центр соціального
обслуговування (надання соціальних послуг)» Сновської міської ради**

24.03.2025

м. Чернігів, 2025

I. ВСТУП

Для виконання функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19¹, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 24.03.2025 групою НПМ здійснено відвідування Відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання комунальної установи «Територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг)» Сновської міської ради (далі – Відділення, Заклад).

Відвідування здійснювали наступні члени групи НПМ:

Гиря Марина Володимирівна, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (керівник групи НПМ);

Шумна Лариса Петрівна, представник Уповноваженого у Чернігівській області;

Гавриль Олена Анатоліївна, представник громадської організації, регіональний координатор взаємодії з громадськістю Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Загальна інформація.

Відділення знаходиться за адресою: вул. Зарічна, 12, с. Нові Боровичі, Корюківський р-н, Чернігівська обл., 15214.

Керівництво:

Хоменко Світлана Миколаївна, директор комунальної установи «Територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг)» Сновської міської ради.

Камишна Наталія Михайлівна, завідувач Відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання комунальної установи «Територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг)» Сновської міської ради.

Відділення є структурним підрозділом і функціонує у складі комунальної установи «Територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг)» Сновської міської ради.

Відповідно до Положення про стаціонарне відділення для постійного або тимчасового проживання комунальної установи «Територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг)» Сновської міської ради, затвердженого наказом директора комунальної установи «Територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг)» Сновської міської ради від 02.05.2018 № 18а Відділення утворено для обслуговування 30 одиноких громадян, до якого на постійне проживання, повне державне утримання приймаються одинокі громадяни похилого віку, одинокі особи з інвалідністю, особи похилого віку; особи з інвалідністю (які досягли 18-річного

віку) і на тимчасове проживання одинокі хворі (з числа осіб працездатного віку на період до встановлення їм групи інвалідності, але не більш як чотири місяці), які відповідно до висновку лікарсько-консультаційної комісії закладу охорони здоров'я за станом здоров'я не здатні до самообслуговування, потребують постійного стороннього догляду та допомоги, соціально-побутових, соціально-медичних та інших соціальних послуг.

У Відділенні громадяни перебувають на повному державному утриманні, одержують необхідні їм соціальні послуги та відповідно до встановлених норм забезпечуються: 1) житлом, одягом, взуттям, постільною білизною, м'яким і твердим інвентарем і столовим посудом;

1) раціональним чотириразовим харчуванням, у тому числі з урахуванням віку і стану здоров'я, у межах натуральних норм харчування, передбачених для мешканців інтернатних установ;

2) медичним обслуговуванням;

3) комунально-побутовим обслуговуванням (опалення, освітлення, тепло, водопостачання тощо).

Заклад розрахований на проживання 30 осіб. На день відвідування у Відділенні проживало 18 осіб (7 чоловіків та 11 жінок), з них: 5 особам встановлено статус осіб з інвалідністю, 2 – ліжкових хворих, 2 – встановлено статус внутрішньо переміщених осіб, 1 особа пересувається на кріслі колісному.

У 2024 році Відділення профінансовано на суму 3 049 884, 9 грн., у тому числі загальний фонд – 2 289 327, 15 грн. та спеціальний фонд – 7 605 57,78 грн.

Фінансування Закладу на 2025 рік затверджено у розмірі – 3049884,00 грн., у тому числі загальний фонд – 2 289 327,00 грн. та спеціальний фонд – 760557,00 грн.

Вартість проживання одного підопічного на один місяць у 2024 році становила 12 597,47 грн.

З 1 січня 2024 року по день відвідування у Відділенні померло 6 осіб.

Діяльність Відділення забезпечують 13 працівників. Обслуговування отримувачів соціальної послуги відповідно до штатного розпису здійснюють, зокрема: завідувач Відділенням – 1 шт. од; сестра медична – 0,75 шт. од; молодша медична сестра з догляду за хворими – 4 шт. од.; молодша медична сестра (санітарка-ванниця) – 0,75. од.; сестра-господиня – 1 шт. од.; кухар – 1,5 шт. од.; підсобний робітник – 0,5 шт. од. та машиніст із прибирання та ремонту спецодягу – 0,75 шт. од; робітник з комплексного обслуговування і ремонту будинків – 0,75; опалювач – 2,0.

Заклад розташований на другому поверсі двоповерхової будівлі, загальною площею 490 м², який включає в себе 7 житлових кімнат (3 з них прохідні), їдальню, медичний кабінет. В окремій будівлі розташовані харчоблок та складські приміщення. Територія Закладу чиста та доглянута. На подвір'ї розташовані лави та альтанки для відпочинку підопічних на свіжому повітрі (фото 1).

Підопічні вільно пересуваються територією Закладу, а також мають можливість здійснювати самостійні прогулянки за межами Відділення.

Під час відвідування встановлено, що для отримувачів соціальної послуги створено належні умови проживання. Підопічні забезпечені чистою постільною та натільною білизною, панує домашня атмосфера.

Працівники Закладу проводять належне прибирання в житлових кімнатах та приміщеннях загального користування.

Житловий корпус має два входи: центральний, яких облаштований пандусом та запасний (пожежний).

Заклад забезпечений водопостачанням та водовідведенням, наявний електричний бойлер для підігріву води, опалення забезпечується потужностями власної котельні.

Підопічні Закладу проживають у житлових кімнатах від одного до чотирьох осіб. Жінки та чоловіки проживають окремо. З кожним з підопічних укладено договір про надання соціальних послуг.

Зі слів адміністрації Закладу постільну білизну та рушники замінюють раз на тиждень.

На нічне чергування у Відділенні з отримувачами соціальної послуги залишається молодша медична сестра.

У житлових кімнатах Закладу оптимальний температурний режим, природне та штучне освітлення задовільне.

Працівники харчоблоку регулярно проходять медичні огляди, а їхні санітарні книжки є в наявності, що забезпечує дотримання вимог санітарії та безпеки харчування.

У Відділенні організовано чотириразове харчування, середня вартість якого для однієї особи на один день складає 114,04 грн.

Відповідно до вимог Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» усіма отримувачами соціальної послуги укладено (підписано) декларації з лікарем, який надає первинну медичну допомогу. Витрати Закладу на лікарські засоби на одну особу на один день складає 13,22 грн.

З комунальним некомерційним підприємством «Сновська центральна районна лікарня» укладено договір про надання медичних послуг.

Під час огляду наявних у Закладі лікарських засобів не виявлено ліків з терміном придатності, що минув.

Будівля Відділення обладнана пожежною сигналізацією, ведеться облік наявних вогнегасників, забезпечено їх своєчасне технічне обслуговування. Вікна Закладу не заграбовані, наявні затверджені схеми евакуації.

Для підопічних працівниками Закладу організовуються дозвілєві заходи, зокрема такі як:

- привітання отримувачів соціальної послуги з днем народження;
- проводяться концертні програми;
- перегляд телепередач.

Підопічні використовують для пиття воду з-під крана.

Водопостачання в Закладі забезпечується централізовано.

Комунальна установа «Територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг)» Сновської міської ради співпрацює з благодійними

організаціями, які протягом останніх років надавали благодійну допомогу у вигляді продуктів харчування, гігієнічних засобів (підгузки, пелюшки), матраци, засоби реабілітації (палиці, милиці, крісла колісні, ходунки), меблі, пристрій для спускання крісел колісних сходами, розкладний пандус для укриття та інше. Вся благодійна допомога оприбутковується, реєструється у казначейській службі та ставиться на баланс установи.

Групою НПМ було зафіксовано наявність великої кількості гуманітарної допомоги у вигляді реабілітаційних засобів, які зберігалися на складі у запакованому вигляді. За поясненням адміністрації Закладу та директора комунальної установи «Територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг)» Сновської міської ради Хоменко С. М., що дані реабілітаційні засоби знаходяться в резерві, оскільки всі підопічні наразі забезпечені необхідними індивідуальними засобами реабілітації (фото 2, 3).

На інформаційних стендах Відділення оприлюднена інформація про права і обов'язки підопічних, адреси і контактні дані посадових осіб, до яких підопічні та персонал можуть звернутися у разі порушення їх прав, інформація про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини тощо.

З метою гарантування безпеки підопічних в умовах воєнного стану, на виконання вимог наказу Міністерства внутрішніх справ України від 09.07.2018 № 579 «Про затвердження вимог з питань використання та обліку фонду захисних споруд цивільного захисту, у Закладі наявне підвальне приміщення, що використовується як найпростіше укриття (акт оцінки об'єкта (будівлі, споруди, приміщення) щодо можливості його використання для укриття населення як найпростішого укриття від 08.09.2022), яке додатково облаштоване для спуску осіб, що відносяться до маломобільних груп населення (фото 4), згідно з актом підвальне приміщення можливо використовувати як найпростіше укриття.

В укритті облаштовані місця для сидіння, є два виносні туалети, примусова вентиляція (фото 5, 6).

Укриття укомплектовано запасом питної води та харчовими продуктами тривалого зберігання, наявне електропостачання та електроосвітлення.

Група НПМ провела особисте конфіденційне спілкування з усіма отримувачами соціальної послуги, а також ознайомила з особовими справами отримувачів соціальних послуг, оглянула житлові та допоміжні приміщення. У Закладі панує доброзичлива атмосфера. Підопічні мають охайний зовнішній вигляд.

Скарг на неналежне поводження, якість догляду та умови проживання від підопічних до групи НПМ не надходило.

Також мешканці Відділення повідомили про відсутність застосування до них будь-яких заходів фізичного або психологічного впливу.

II. ФАКТИ ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права на життя та безпеку (стаття 2 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 27 Конституції України)

1. Під час оголошення сигналу «Повітряна тривога» підопічні не спускаються до укриття, адміністрація Закладу пояснила, що використовують правило двох стін. Ліжкові хворі, які не мають фізичної можливості швидкого переміщення, залишаються у своїх кімнатах. Невиконання правил безпеки під час оголошення сигналу «Повітряна тривога» може призвести до загрози життю та здоров'ю підопічних та персоналу закладу, особливо тих, хто не може швидко переміщатися (ліжкові хворі).

Право на захист від катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження (стаття 28 Конституції України, стаття 3 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод).

2. Ознайомившись із посадовими інструкціями працівників Відділення, встановлено, що до функціональних обов'язків керівника та медичного персоналу закладу не включено пункт щодо заборони катувань та неналежного поводження стосовно підопічних, попри вимоги статті 10 Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання.

Порушення права на охорону здоров'я та медичну допомогу (стаття 49 Конституції України, статті 283 та 284 Цивільного кодексу України).

3. Групою НПМ встановлено неналежне надання медичної допомоги у Закладі. Під час спілкування з ліжковим хворим підопічним П. члени групи НПМ зафіксували на його нижній кінцівці видимі ураження шкірного покриву, також на спині наявні пролежні та спостерігалось почервоніння шкіри (фото 7, 8, 9, 10). Вказана бездіяльність персоналу Закладу є порушенням статті 49 Конституції України, яка гарантує кожному громадянину право на охорону здоров'я та своєчасну, кваліфіковану медичну допомогу.

Під час вивчення медичної документації, зокрема щодо підопічного П., встановлено, що відсутні записи про лікування або консультації з лікарем з приводу зафіксованих фактів. Затримка з наданням медичної допомоги не лише порушує гарантовані права людини, а й створює потенційні ризики для її здоров'я та життя.

Бездіяльність працівників Відділення та незабезпечення належної медичної допомоги підопічному П. може бути розцінена як жорстоке або таке, що принижує гідність, поводження або покарання у розумінні статті 3 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.

Адміністрація Відділення за рекомендаціями групи НПМ викликала сімейного лікаря та лікаря-хірурга задля огляду та надання належної медичної допомоги підопічному.

4. У Закладі наявне приміщення для облаштування приймально-карантинного відділення, до якого необхідно поміщати підопічних при влаштуванні на термін 14 днів для подальшого спостереження і забезпечення інфекційного контролю, а також

для ізоляції осіб з інфекційними захворюваннями. Проте, зазначене приміщення використовується не за призначенням: воно використовується як кімната для персоналу.

Крім того, відсутність умов для своєчасної ізоляції осіб, хворих на інфекційні захворювання, з метою попередження поширення інфекцій серед підопічних та персоналу порушують вимоги Заходів та Засобів щодо попередження інфікування при проведенні догляду за пацієнтами, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 03.08.2020 № 1777, які обов'язкові для всіх закладів, що надають соціальні послуги незалежно від форми власності та підпорядкування.

5. Під час відвідування встановлено, що у Відділенні не проводяться щорічні медичні огляди отримувачів соціальних послуг профільними лікарями.

Зазначене не відповідає вимогам абзацу четвертого пункту 1 розділу VIII Державного стандарту стаціонарного догляду за особами, які втратили здатність до самообслуговування чи не набули такої здатності, затвердженого наказом Міністерства соціальної політики України від 29.02.2026 № 198, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 23.03.2026 за № 432/28562 (далі – Державний стандарт), відповідно до якого один з основних заходів, що складають зміст соціальної послуги стаціонарного догляду передбачає, зокрема спостереження за станом здоров'я та організацію надання медичної допомоги, у тому числі відповідно до призначень лікарів.

Порушення права на достатній життєвий рівень, що включає достатнє харчування, одяг, житло (стаття 48 Конституції України).

6. Під час відвідування встановлено, що продукти харчування, які зберігались в холодильнику Закладу зберігалися без відповідного маркування. Відсутність унеможливорює контроль за термінами придатності та безпечністю продуктів, що створює ризики для здоров'я підопічних (фото 11, 12).

У холодильнику на харчоблоці масло вершкове зберігалось у відкритому вигляді без захисної упаковки, що суперечить дотриманню санітарно-гігієнічних норм і є загрозливим для здоров'я отримувачів соціальної послуги (фото 13, 14)

7. У Закладі не здійснюється контроль за дотриманням натуральних добових норм харчування. Працівниками харчоблоку не відбираються добові проби з приготовлених страв.

За час складання звіту за результатами відвідування адміністрацією Закладу повідомлено про вжиття заходів щодо належного зберігання продуктів харчування та відбирання добових проб з приготованих страв.

8. У Закладі немає затвердженого перспективного меню, що не дає змогу забезпечувати його різноманітність, розраховувати енергетичну цінність харчових продуктів, збалансованість раціону Також немає щоденного меню, з яким підопічні та їх родичі могли б ознайомитися.

За час складання звіту за результатами відвідування адміністрацією Закладу повідомлено про вжиття заходів щодо усунення даного недоліку.

9. Житлові кімнати не обладнано кнопками виклику персоналу. У разі виникнення потреби в екстреній медичній допомозі у підопічних виникає проблема у швидкому та своєчасному зверненні за допомогою до медичних працівників. За час складання звіту за результатами відвідування адміністрацією Закладу повідомлено про вжиття заходів щодо встановлення кнопок виклику біля ліжкових хворих (фото 15, 16).

10. У трьох житлових кімнатах і у ванній кімнаті виявлено наявність плісняви на стелі та підвіконнях, що становить загрозу для здоров'я підопічних. Поширення грибка свідчить про неналежне утримання приміщень та порушення санітарно-гігієнічних норм.

За час складання звіту за результатами відвідування адміністрацією Закладу повідомлено про вжиття заходів щодо усунення плісняви на вікнах та стелі в житлових кімнат та санітарно-гігієнічній кімнаті, яку було оброблено дезінфекційними засобами (фото 17, 18).

11. У порушення вимог пункту 11.6 ДБНВ.2.2 – 40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд» у санітарно-гігієнічних кімнатах Відділення відсутні відкидні сидіння на унітазах.

За час складання звіту за результатами відвідування адміністрацією Закладу даний недолік було усунуто (19, 20).

12. Групою НПМ встановлено також порушення норм житлової площі на одну особу, що не відповідає вимогам ДБН В.2.2-18:2007 «Будинки і споруди. Заклади соціального захисту населення» (далі – ДБН В.2.2-18:2007). Відповідно до підпункту 6.1.1.2 пункту 6.1. ДБН В.2.2.-18:2007 площі житлових кімнат у відділеннях для осіб, спроможних самостійно пересуватися, і для осіб з інвалідністю, що пересуваються на кріслах колісних приймаються з розрахунку не менше відповідно 8 м² і 10 м² на людину, але не менше 10 м² і 12 м² – в одномісних. Площі житлових кімнат у відділенні для ліжкових хворих приймаються з розрахунку не менше 8 м² на людину, але не менше 9 м² – в одномісних.

Наприклад, площа прохідної кімнати становить 30,8 м², а сама кімната розрахована на проживання 7 осіб. Відтак на одну особу припадає 4,4 м². Зазначене порушує передбачені чинним законодавством норми площі на одну особу (фото 21).

Також у деяких житлових кімнатах Відділення спостерігається перенаселення, що створює дискомфорт для підопічних, тоді як в інших – перебуває лише одна особа. Такий нерівномірний розподіл заповнення ліжко-місць потребує оптимізації з метою забезпечення комфортних умов перебування для всіх підопічних.

13. Якість питної води відповідає вимогам Державних санітарних норм та правил «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною», затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 12.05.2010 № 400 (далі – ДСанПіН 2.2.4-171-10 «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною»), проведеного Сновським відділенням Корюківського міськрайонного відділу ДУ «Чернігівський ОЦКПХ МОЗ України».

Однак відповідно до вимог ДСанПіН 2.2.4-171-10 «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною» аналіз води повинен проводитись мінімум один раз на рік.

Порушення права на повагу до приватного і сімейного життя (стаття 8 Європейської конвенції з прав людини).

14. У житлових кімнатах, у яких проживає більше, ніж одна особа, відсутні ширми для забезпечення приватності під час здійснення індивідуальних гігієнічних процедур.

Зазначене створює умови, за яких неможливе забезпечення приватності підопічним та наявності позитивного терапевтичного середовища, що не відповідає пункту 34 розділу III Стандартів Європейського комітету з питань запобігання катуванням чи нелюдському або такому, що принижує гідність, поводження чи покарання.

15. Під час моніторингового відвідування було виявлено, що у Відділенні є прохідна кімната, для якої за плануванням передбачено дверний отвір без встановлення дверей. Загальна площа двох кімнат становить 30,8 м². В одній кімнаті мешкають жінки (4 особи), а в іншій – чоловіки (3 особи, один з яких ліжковий хворий). Така організація простору створює порушення вимог до забезпечення приватності та комфорту осіб, що перебувають у Закладі. Відсутність дверей у прохідній кімнаті унеможливорює належне розмежування житлових зон, що може спричинити відчуття незручності та психологічного дискомфорту у мешканців, зокрема з огляду на різну стать проживаючих осіб.

Порушення права на достатній життєвий рівень (стаття 48 Конституції України).

16. Групою НПМ встановлено, що одяг, взуття, постільна білизна та інший м'який інвентар не промарковано та не персоналізовано, таким чином не закріплено за підопічними. Зазначене створює умови, за яких після прання підопічні використовують речі один одного, зокрема, натільну білизну, що унеможливорює забезпечити позитивне терапевтичне середовище (пункт 34 розділу III Стандартів Європейського комітету з питань запобігання катуванням чи нелюдському або такому, що принижує гідність, поводження чи покарання).

За час складання звіту за результатами відвідування адміністрацією Закладу повідомлено, про усунення зазначеного порушення – одяг та постільну білизну підопічних промарковано (фото 22, 23).

Порушення прав осіб з інвалідністю (статті 9, 25, 26, Конвенції про права осіб з інвалідністю, Закон України «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні», статті 23, 7 Закону України «Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні»).

17. У порушення статті 23 Закону України «Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні» заходи з реабілітації осіб з інвалідністю у Відділенні не проводяться. Зокрема, під час відвідування виявлено, що у Закладі проживають 6 осіб з інвалідністю, із них у 2 особових справах підопічних П. та М. не оновлені Індивідуальні програми реабілітації (далі – ІПР).

18. У порушення вимог пункту 8.4.2.4. ДБНВ.2.2 – 40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд» на сходах на вході до будівлі Відділення та всередині відсутні

попереджувальні тактильні смуги по ширині проходу (плити з конусоподібними випуклостями) або контрастне кольорове маркування; пороги дверей не виділені контрастною стрічкою.

За час складання звіту за результатами відвідування адміністрацією Закладу повідомлено про вжиття заходів щодо нанесення попереджувальних тактильних смуг на сходах у приміщенні Відділення та нанесено кольорове маркування на сходах в будівлю (фото 24, 25).

В коридорах Закладу відсутні горизонтальні поручні з обох боків на висоті 0,7 м і 0,9 м для полегшення пересування малорухливим особам, що є порушенням вимог пункту И.3.1.8 ДБН В.2.2-18:2007 «Будинки і споруди, заклади соціального захисту», затверджених наказом Міністерства будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України від 23.01.2007 № 20.

Також в приміщеннях Закладу наявні дверні пороги, що ускладнюють пересування підопічним, які відносяться до маломобільних груп населення.

19. У ході відвідування встановлено, що в тексті Положення Закладу зустрічається слово «інвалід». Зазначене твердження є дискримінаційним і не відповідає вимогам Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю. Окрім того, Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо застосування терміну «особа з інвалідністю» та похідних від нього» № 2249 – VIII від 19.12.2017, виключено із законодавства України та вжитку термін «інвалід» і замінено його терміном «особа з інвалідністю».

20. Дві особи з інвалідністю, які є ліжковими хворими, не забезпечені протипролежневими матрацами, хоча відповідно до товарно-транспортної накладної від 10.12.2024 № P237 Заклад отримав 3 комірчані протипролежневі матраци з функцією статики OSD-QDC-300 (система протипролежнева в комплекті).

За час складання звіту за результатами відвідування адміністрацією Закладу повідомлено про забезпечення двох осіб протипролежневими матрацами.

Порушення права на ефективні засоби юридичного захисту (стаття 13 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, статті 40, 57, 59 Конституції України).

21. У Закладі відсутній стенд, що містить інформацію про можливість отримання безоплатної правничої допомоги та контактні дані суб'єктів надання такої допомоги відповідно до Закону України «Про безоплатну правничу допомогу», контактні дані структурного підрозділу з питань соціального захисту населення, Національної поліції, контактні дані державних і недержавних правозахисних організацій.

Відповідно до статті 14 Закону України «Про безоплатну правничу допомогу» отримувачі соціальної послуги належать до переліку суб'єктів права на безоплатну вторинну правничу допомогу, гарантовану державою, яка полягає у здійсненні заходів захисту, процесуального представництва, наданні допомоги у складанні процесуальних документів.

Проте, у Закладі не налагоджена співпраця з місцевим центром з надання безоплатної вторинної правничої допомоги, що призводить до порушення права дітей на професійну правничу допомогу.

Інші порушення.

22. Під час проведення спілкування членів групи НПМ з підопічними зафіксовано їх скарги щодо нестачі персоналу, що негативно впливає на якість надання соціальних послуг, а саме: соціального працівника, який допомагав би у догляді та супроводі на прогулянки, особливо маломобільних осіб. З метою покращення умов догляду та підвищення ефективності роботи Відділення, доцільним є введення посади фахівця із соціальної роботи II категорії/соціальний працівник, яка передбачена Типовим штатним нормативом чисельності працівників територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг), затвердженого Наказом Міністерством соціальної політики України 12.07.2016 № 753 та була передбачена штатним розписом до 2022 року. Введення даної посади до штатного розпису Відділення сприятиме задоволенню потреб підопічних відповідно до чинного законодавства.

23. Групою НПМ було зафіксовано два випадки не встановлення відповідно до чинного законодавства фактів інвалідності: підопічній Т. без двох нижніх кінцівок та підопічній М. зовсім незрячій жінці.

Під час спілкування з підопічною Т., яка пересувається за допомогою крісла колісного, з'ясовано, що вона тривалий час не мала можливості перебувати на свіжому повітрі. Хоча в Закладі наявний пристрій для спуску осіб на кріслах колісних (фото 26), він не використовується за призначенням, що свідчить про ігнорування потреб осіб, які відносяться до маломобільних груп населення.

За час складання звіту за результатами відвідування адміністрацією Закладу повідомлено про налагодження систематичних прогулянок маломобільних підопічних (фото 27).

Житлова кімната, в якій проживає підопічна М., не пристосована для безпечного та комфортного перебування особи з порушенням зору. У порушення вимог пунктів 8.3.4, 8.3.5 ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд», затверджених наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 30.11.2018 № 327, відсутні тактильні орієнтири, поручні та інші елементи, які б сприяли самостійному пересуванню незрячої особи, хоча наявна зовнішня тактильна табличка на фасаді будівлі Відділення (фото 28).

III. РЕКОМЕНДАЦІЇ:

1. Чернігівській обласній військовій адміністрації:

1.1. Вжити невідкладних заходів щодо усунення наведених порушень прав осіб, яким надаються соціальні послуги зі стаціонарного догляду.

2. Сновській міській раді Чернігівської області:

2.1. Забезпечити контроль за усуненням недоліків, викладених у цьому звіті та вжити заходів щодо забезпечення безпечних і комфортних умов проживання отримувачів соціальних послуг.

2.2. Привести штатний розпис Відділення у відповідність до Типового штатного нормативу чисельності працівників територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг), затвердженого Наказом Міністерством соціальної політики України 12.07.2016 № 753.

2.3. Переглянути розподіл гуманітарної допомоги, а саме: реабілітаційних засобів (ходунки, крісла колісні, біотуалетів, протипролежневих матраців) з метою раціонального забезпечення осіб, які їх потребують та знаходяться в закладах медичної, соціальної сфери тощо.

3. Комунальній установі «Територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг)» Сновської міської ради

3.1. Вжити невідкладних заходів щодо усунення порушень прав осіб, яким надаються соціальні послуги зі стаціонарного догляду у Закладі.

3.2. Оновити Положення про Відділення, яке затверджене наказом директора комунальної установи «Територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг)» Сновської міської ради від 02.05.2018 № 18а з врахуванням змін у законодавстві.

3.3. Забезпечити:

- належне використання наявної гуманітарної допомоги у вигляді засобів реабілітації (біотуалетів, протипролежневих матраців, крісел колісних, пристрою для спускання крісел колісних сходами тощо);

- надання належної медичної допомоги підопічним;
- використання приміщення ізолятора за призначенням;
- проведення щорічних медичних оглядів підопічних;
- дотримання норм житлової площі на одну особу відповідно до чинного законодавства;

- сприяння в оформленні відповідно до чинного законодавства груп інвалідності підопічним Т. та М.

- рівномірний розподіл заповнення ліжко-місць з метою забезпечення комфортних умов перебування підопічних;

- створення умов для прогулянок на свіжому повітрі та вільного пересування маломобільних осіб, що сприятиме їх соціальній інтеграції та підтримці зв'язку із зовнішнім середовищем.

3.4. Обладнати приміщення Відділення відповідно до вимог ДБН В.2.2-18:2007 «Будинки і споруди, заклади соціального захисту» та ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд».

3.5. Обладнати всі житлові кімнати кнопками виклику персоналу.

3.6. Внести до посадових інструкцій (функціональних обов'язків) керівника, медичного персоналу та інших працівників пункти про заборону

катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання.

3.7. Розмістити на стендах актуальну інформацію про права підопічних, а також контактні дані структурного підрозділу з питань соціального захисту населення, Національної поліції, контактні дані державних і недержавних правозахисних організацій.

3.8. Налагодити співпрацю зі Східним міжрегіональним центром з надання безоплатної правової допомоги.

3.9. Розглянути можливість щодо участі Відділення в експериментальному проєкті з організації надання ВПО похилого віку, особам з інвалідністю соціальної послуги стаціонарного догляду за принципом «гроші ходять за людиною» відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 06.09.2024 № 888 «Деякі питання реалізації експериментального проєкту з організації надання внутрішньо переміщеним особам похилого віку, особам з інвалідністю соціальних послуг стаціонарного догляду, підтриманого проживання за принципом «гроші ходять за людиною».

4. Корюківській районній військовій адміністрації:

4.1. Звіт за результатами моніторингового відвідування до Відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання комунальної установи «Територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг)» Сновської міської ради взяти до відома.

Додаток: фотоматеріали на 5 арк.

Керівник групи НПМ

**Головний спеціаліст Відділу
сприяння роботі регіональних
представництв Секретаріату
Уповноваженого Верховної Ради
України з прав людини**

Марина ГИРЯ

Фотоматеріали**Фото 1****Фото 2****Фото 3****Фото 4****Фото 5****Фото 6****Фото 7****Фото 8**

Φοτο 9

Φοτο10

Φοτο 11

Φοτο 12

Φοτο 13

Φοτο 14

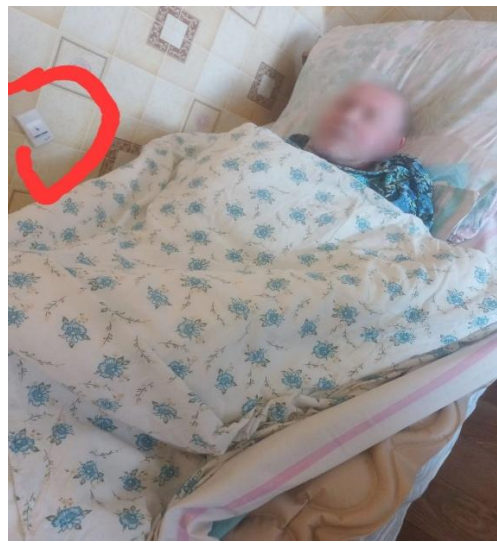
Φοτο 15

Φοτο 16

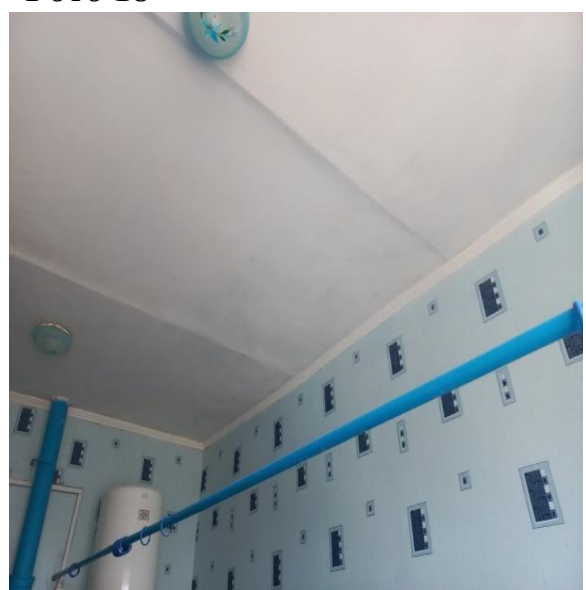
Φοτο 17

Φοτο 18

Φοτο 19

Φοτο 20

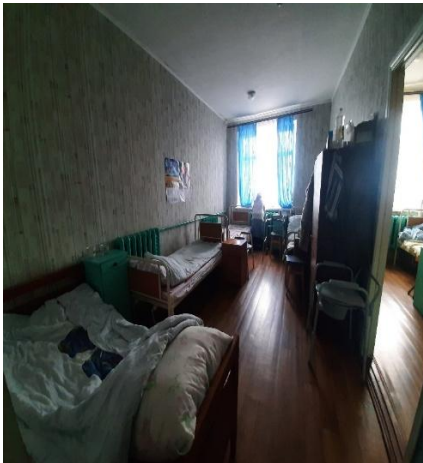

Φοτο 21

Φοτο 22

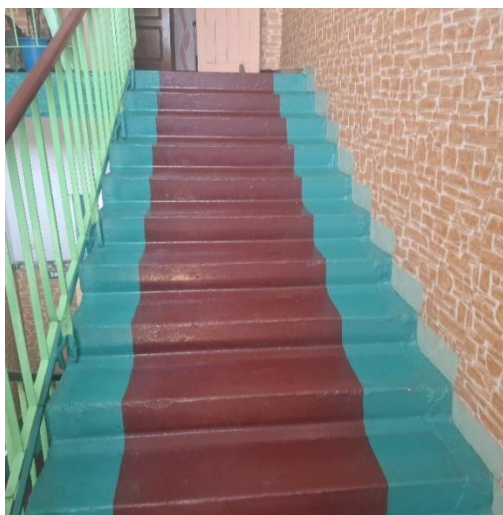
Φοτο 23

Φοτο 24

Φοτο 25

Φοτο 26

Φοτο 27

Фото 28

